

ژخانی کۆمه‌لگایه‌ک ئازادخه‌بن پیاواخیشی کۆیلهن!

حه‌مه‌غه‌فور

hamaxafoer@yahoo.com

هه‌لاواردن و جوداسازی له‌دژی ژن "ره‌گه‌زی مینه" تاییه‌تمه‌ندییه‌کی سه‌ره‌کی به‌رچاوی جیهانی ئه‌مه‌رۆیه. له‌ به‌شی هه‌ره‌زۆری وولاتان‌دا ژن به‌رهمی و به‌شیوه‌ی یاسایی ته‌نانه‌ت له‌ مافو ئازادییه‌ به‌رته‌سکو که‌مه‌به‌هایانه‌ش بئ‌به‌شن که‌ پیاو لێ‌به‌هره‌مه‌نده. له‌ وولاتانه‌ی که‌ له‌ رووی ئابوورییه‌وه‌ دواکه‌وتوون؛ وه‌ له‌ کۆمه‌لگایانه‌دا که‌ ئایین و نه‌ریته‌ کۆنه‌کان ریشه‌ی قوولتریان هه‌یه‌ له‌نیو رژیمی سیاسی و ئیداری و که‌لتووری‌دا؛ سه‌تم‌کیشی ژن و بئ‌مافی و ژێرده‌سته‌یی ره‌گه‌زی مئ‌ به‌ ناشیرین‌ترین شیوه‌ خۆ‌ده‌نوئێ. له‌ وولاتانی مۆدیرن و پێشکه‌وتوودا، ته‌نانه‌ت له‌ کۆمه‌لگایانه‌ش‌دا که‌ له‌سایه‌ی بزووتنه‌وه‌کانی به‌ره‌هه‌ستکارو لایه‌نگری مافه‌کانی ژنان و ره‌وته‌ سۆشیاالیستییه‌ کریکارپیه‌کان‌دا جیاسازی ره‌گه‌زی به‌روو‌آه‌ت له‌ به‌شی هه‌ره‌زۆری یاساکان‌دا لایه‌وه‌، هه‌شتاش له‌ جه‌رگه‌ی میکانیزی ئابووری سه‌رمایه‌داری و دابو نه‌ریت و ره‌وشت و باوه‌ره‌ نیرسالارییه‌کانی ناو ئه‌و کۆمه‌لگایانه‌دا، ژن به‌کرده‌وه‌ له‌به‌رده‌م شالاری هه‌لاواردن و سه‌تم‌کیشی‌دایه.

هه‌رچه‌ند ژێرده‌سته‌یی و سه‌تم‌کیشی ژن زاده‌وه‌ ده‌ره‌نجامی رژیمی سه‌رمایه‌داری نییه‌، به‌لام بۆرژوازی و سیسته‌مه‌که‌ی ئه‌م که‌لتوورو میراته‌ چه‌په‌له‌ی میژووی کۆن و له‌وه‌پێشی قوستۆته‌وه‌و گۆرپویتی بۆ یه‌کێک له‌ کۆله‌که‌ ئابووری و کۆمه‌لایه‌تییه‌کانی ژینانی ئه‌م سه‌رده‌مه‌ ره‌گو ریشه‌ی نایه‌کسانی و بئ‌مافییه‌کانی ئه‌مه‌رۆی ژنان ناگه‌رته‌وه‌ بۆ بیروباوه‌ری کۆن و میراتی فکری و که‌لتووری رژیمو کۆمه‌لگا دیرین و له‌ناوچوه‌وه‌کان و ئایین و دیانه‌ته‌کانی سه‌رده‌می جه‌هل و تاریکی و په‌یامبه‌رانیان. به‌لکو راسته‌وخۆ ده‌چینه‌وه‌سه‌ر ریشه‌ی دابه‌شبوونی چینیایه‌تی ئینسان له‌ناو کۆمه‌لگای سه‌رمایه‌داری مۆدیرن و سه‌نه‌تی ئه‌مه‌رۆدا. ئه‌و رژیمی که‌ دابه‌شبوونی ره‌گه‌زی ئینسانه‌کان بۆ "نێرو مئ‌" بوون له‌ مه‌یدانی به‌ره‌مه‌هێنان‌دا وه‌کو فاکته‌ریکی پیربایه‌خی ئابووری و سیاسی ته‌ماشاده‌کات له‌پیناوی زامن‌کردنی سوودو قازانجی سه‌رمایه‌دا. خولقاندنی فه‌زای له‌باری به‌ره‌مه‌هێنان به‌ مرونه‌ت به‌خشین به‌ هیزی کار، واته‌ ئه‌وه‌ی په‌یوه‌ندئه‌بێته‌وه‌ به‌ خسته‌سه‌رکارو له‌سه‌رکارده‌رکردنه‌وه‌، هه‌ینانه‌ئارای دۆخیک بۆ نانه‌وه‌ی دووبه‌ره‌کی و کێبه‌رکی ده‌روونی له‌نیو سوپای به‌ره‌مه‌هێنان و کۆمه‌لانی کریکارو ره‌نجده‌ردا، ته‌ماین‌کردنی بوونی به‌شه‌ هه‌ژارترو مه‌حرومه‌تره‌کان له‌ناو خودی چینی کریکارو کۆمه‌لگاش‌دا که‌ له‌خوارمه‌ه‌راگرتنی ئاستی ژینانی هه‌موو ئه‌م چینه‌ ده‌سته‌به‌رده‌کات وه‌ سه‌ره‌نجام له‌که‌دارکردنی هه‌ستی ئینسانی و چینیایه‌تی کۆمه‌لانی کریکارو جه‌ماوه‌ری زه‌حمه‌ت‌کیش و زیندووراگرتنی بیروبوچوون و ئه‌فکارو باوه‌ره‌ ده‌مارگیریه‌ کۆن و سواو و ئیفلیج‌که‌ره‌کان، ئه‌مانه‌ هه‌مووی خێروبیرو ده‌سه‌کمه‌ته‌کانی جیاسازی و سه‌تم‌کیشی ژنانه‌ بۆ سه‌رمایه‌داری مۆدیرنی ئه‌مه‌رۆ له‌ هه‌مان‌کات‌دا به‌شیکن له‌ که‌رهمی پنیوستیه‌کانی دارشتنی پایه‌کانی که‌له‌که‌ی سه‌رمایه‌ له‌ دنیا‌ی هاوچه‌رخ‌دا. به‌ده‌رله‌وه‌ی که‌ رژیمی سه‌رمایه‌داری له‌ زاتی فه‌لسه‌فه‌ی بوونی خۆ‌ی‌دا به‌شیوه‌یه‌کی گشتی له‌گه‌ل یه‌کسانی هه‌مه‌لایه‌نه‌ی ژن له‌گه‌ل پیاو‌دا دێته‌وه‌ یان نا، سه‌رمایه‌داری

هزاره‌ی سینه‌م به‌شيوه‌یه‌کی دیاری‌کراوو به‌رجه‌سته تانویۆی ده‌سه‌لاتو توانایی خۆی له‌سه‌ر ئهم نایه‌کسانی و هه‌لاواردنه‌ی ژنان دامه‌زاندووو بی‌گومان به‌ سووکو ئاسانی و به‌بێ به‌رگری سه‌رسه‌ختانه‌و قه‌هراوی ده‌سه‌رداری نابیت.

کوردستانی عیراقیش له‌ سایه‌ی دیموکراسی ئهمریکا‌دا به‌ پێشه‌وه‌یی بزووتنه‌وه‌ی ناسیونالیستی کوردی، بۆته‌ پنتیکی ئالۆزکاوی سیاسی و کۆمه‌لایه‌تی بێ به‌رنامه‌و بێ ئاسۆو ئامانج له‌رووی سیاسیه‌وه‌، که‌ یه‌کێک له‌ ده‌ره‌نجامه‌کانی بوونییه‌تی به‌ پانتاییه‌کی پاکتاوی ره‌گه‌زی مینه‌ به‌ ناشیرینترین شێوه‌ی خۆی. ناسیونالیزمی کوردو حیزبه‌کانیشی له‌ کوردستان‌دا هه‌فته‌ سه‌له‌ به‌کرده‌وه‌ له‌ کارنامه‌ی‌دا نیشانی‌داوه‌ که‌ سه‌رله‌به‌ری ستراتیژو به‌رنامه‌و سیاسه‌تو چالاکی و هه‌لسوورانی خۆی له‌پیناوی نوینه‌رایه‌تیکردنی چینی بۆرژوازی‌دایه‌و به‌تووندی ده‌ستی‌گرتوو به‌ قه‌وم‌په‌رستی و نه‌ته‌وه‌په‌رستییه‌وه‌. ئهم کاره‌شی به‌نامانجی سه‌رینه‌وه‌ی سنووری چینه‌ کۆمه‌لایه‌تییه‌کانی کۆمه‌لی کوردستان بوو. بۆ ئه‌وه‌ش که‌ به‌ باشترین شێوه‌ خزمه‌ت به‌ ده‌وله‌مه‌ندانو توێژه‌ کۆنه‌په‌رستو مشه‌خۆره‌کانی کۆمه‌لی کوردستان بکات وه‌ له‌ دژی ئازادی و کرانه‌وه‌و سکولاریزم و په‌وتی فه‌ره‌نگی سه‌رده‌م کۆمه‌لگا ریکخات، ئاماده‌بووه‌ هه‌موو رینگاو کایه‌یه‌کی دژی ئینسانی و دژی ژنو کۆنه‌په‌رستانه‌ بگریته‌به‌ر. ملکه‌چکردنی چینی کرێکاری کوردستان و کۆمه‌لانی ره‌نجده‌رو ده‌ست‌نگ بۆ شوینکه‌وتنی سیاسه‌ت و ئامانجه‌ کۆنه‌په‌رست و دژه‌ خه‌لکییه‌کانیان و سه‌پاندنی نزمترین ئاستی ژیان به‌سه‌ریان‌دا کارێکی سووکو ئاسان نییه‌. خزمه‌تکارانی چینه‌دارا‌کانی کوردستان ده‌بێ هونه‌ری گه‌وره‌ بنوینن له‌م پیناوه‌دا! پنیسته‌ به‌ناوی ره‌سه‌نایه‌تی و نه‌ریتی باوباپیران و په‌سه‌م عاده‌تی کورده‌واری و نابین و دیانه‌تی ئیسلامیه‌وه‌ پبسترین و کۆنترین که‌لتوو و نه‌ریتی ره‌گه‌زه‌په‌رستی و پیاوسالاری نامووسپه‌رستی و جوداسازی به‌رامبه‌ر به‌ ژنان زیندوو‌کاته‌وه‌ و به‌ه‌ویانپێدات.

به‌دوای نازاری 991‌دا یه‌کیتی و پارتی خۆیان هه‌مه‌له‌ی پاکسازی ژنانبان ده‌سپێکرد به‌ناوی پاککردنه‌وه‌ی شه‌ره‌فی قه‌ومی‌یه‌وه‌. ئهم هه‌نگاوه‌ سه‌ره‌تای کاره‌ساته‌که‌ بوو. پرۆژه‌ی کۆنه‌په‌رستانه‌ی دابه‌شکردنی چینی کرێکارو کۆمه‌لگا به‌سه‌ر ره‌گه‌زی نێرو ره‌گه‌زی مێ‌دا له‌م شونیه‌وه‌ چوه‌ مه‌یدانی جیه‌جیه‌وونیه‌وه‌ له‌ناو ئامانجو به‌رنامه‌ی ناسیونالیزمی کوردی‌دا. هه‌فته‌ سه‌له‌ کۆنه‌په‌رستانه‌ی قه‌ومی و نابینی و عه‌شیره‌یی کۆمه‌لی کوردستان له‌ده‌وری ئهم پرۆژه‌یه‌ی ناسیونالیزمی کورد کۆبوونه‌ته‌وه‌ و به‌رگری ئیده‌که‌ن، له‌گه‌ڵ ئه‌وه‌شدا که‌ له‌و ماوه‌یه‌دا ئهم وولاته‌ به‌ناو کاره‌ساتی سه‌رگه‌ردانی و بێ‌ئاسۆیی‌دا گۆزه‌رپێکراوه‌، له‌گه‌ڵ ئه‌وه‌ی گه‌نده‌لی و دزی و راو‌رووت ته‌نگی به‌ خه‌لکو جه‌ما‌وه‌ هه‌لچنیه‌وه‌ به‌روونی کوردستان به‌سه‌ر فیره‌ه‌ونستان و جیهانی هاوولاتیانی توره‌و نارازی و بێ ئاوو کاره‌باو بێ خزمه‌تگوازاری‌دا دابه‌ش بووه‌، به‌لام ترسناکترین و ده‌ردناکترین کاره‌سات ئه‌و قه‌شته‌ جهرگه‌ریه‌ که‌ له‌ نیوانی ژنو پیاوی ئهم وولاته‌دا هه‌لکه‌نراوه‌! بزووتنه‌وه‌ی ناسیونالیستی کوردی په‌یامی کۆیله‌تی ژنانه‌ی کرد به‌ ئالای پیاوسالاری کوردستان یان نه‌مانه‌وه‌ به‌ نه‌عه‌ره‌ته‌ی نه‌ته‌وه‌چینییه‌وه‌ چوو به‌ره‌وپیری به‌ئینی ئهمریکا بۆ به‌ر‌ق‌ه‌رارکردنی دیموکراسی له‌ عیراق و کوردستان. له‌وه‌ش تراژیدی‌تر ئه‌وه‌یه‌ که‌ کۆمه‌لگا به‌جۆریک له‌ جۆره‌کان خه‌ریکه‌ ئهم دابرا‌نه‌ ره‌گه‌زییه‌ قبول‌بکات و تالاه‌کانیشی بچێژیت!

پرۆژه‌ی کۆنه‌په‌رستانه‌ی ناسیونالیزمی کورد بۆ ته‌وق‌کردن و کۆنترۆل‌کردنی ده‌سه‌لات و موقه‌ده‌راتی کۆمه‌لگای کوردستان کاری خۆی کردوووه‌ نه‌ک هه‌ر ژنان و پیاوانی له‌یه‌ک دابریوه‌ له‌رووی ره‌گه‌زییه‌وه‌، نه‌ک هه‌ر ده‌ست‌دێژی کردۆته‌ سه‌ر هه‌ست و سۆزو په‌یوه‌ندی رۆحی و خوشه‌ویستی تاکه‌کان، به‌لکه‌ مۆرکی نیرسالاری ناوه‌ به‌نیوچه‌وانی کۆمه‌لگاوه‌ ژنو ره‌گه‌زی مینه‌ی فری‌داوته‌ ئاستی ته‌نها هۆیه‌کی سیکسی بۆ دامرکانده‌وه‌ی هه‌وه‌سه‌بازی پیاوان! جیی شه‌رم‌ازریه‌ بۆ ئینسان ژنانه‌ی کۆمه‌لگاکه‌ی به‌م راده‌یه‌ سووکو بێ‌حورمه‌ت بکری‌ن به‌بیانووی پووجه‌وه‌! به‌مپێه‌ ژنان، که‌ نیوه‌ی کۆمه‌لگا پیکدینن مه‌حکوم‌کراون به‌ پله‌چه‌نده‌می و پاشکۆی پیاوان له‌ هه‌موو روویه‌که‌وه‌، که‌ له‌ناو مه‌ودای هه‌وه‌سو بواری عه‌ق‌لییه‌ت و

كەلتوورى پياوسالارى و شەرەفپاريزى دا كۆتۈبەند كراون و بەشئۆيەكى درندانە كەوتۈنەنە بەردەم شالاوى پاكناوى رەگەزى لەلايەن كۆمەلگاي پياوسالارى كوردستانەو. سەرى ھەر بېرىك ھەلدەيتەو، ھەر بىن دەوئەنەك بېشكەيت، ھەر كەندەلانىك تەماشاكەيت، لە ھەر پەرمەزىك بېرسەيت ياخود لە دەمى ھەر خەنجەر و چەقۇيەك ووردەيتەو يان بۆن بەكەيت بە لوولەى ھەر تەفەنگىكەو، بۆنى خوين و قىزەو ھاوارى تاساوى داىكىك، ژنىك، تازەكىژۆلەيەك دەچى بە دەماغتدا! ئەمە ئىتر تەنھا ناوى كۆمەلگاي بەسەرەو، دەنا ھۆلۆكۆستىكى رەگەزپەرستان و كۆنەپەرستان و قومپەرستانى كوردستانەو مەعلوم نىيە تا چەندى تر ئىنسانىيەتى تىدا ھەلدەقچىنرئ! كۆمەلگايەك شوپنى ژيانى مېيىنەى تىانەيتەو ئازادى رەگەزى مېى تىدا بەم دەردەبېرى، بەر لە ھەر شتىك پياوانى ئەو كۆمەلگاو دەقەرە خۇيان كۆيلەو زنجىر كراو دەسبەسەر و داماون!

جىي گالتەجاربىيە حكومەت و پەرلەمانى كوردستان و حېزبەكانى يەكئىتى و پارتى دواى حەفدە سال برەودان بە نىرسالارى و فەرھەنگ و كەلتوورى ژنكۆشتن، پاش كۆشتارى ھەزاران ژن، خەيالىان خۆشكەن كە بە كەرنەوئەى شتىك لە دائىرەى پۇلىسى دەھۆك بەناوى "نوسىنگەى دژى توندوتىژى ژنان" ياخود دەزگايەك لە ھەولنر بەناوى" بەرئوبەرىتى پۇلىس بۆ كاروبارى توندوتىژى دژى ژن" ئەتوانن پەردە بەدن بەسەر تاوانكارىيەكانى ناسيوناليزمى كورددا لە بەرامبەر بە ژناندا. يان بەر بگرن بە نەفرەت و نارەزايەتتەكى قوولى جەماوهرى لە دژى فەرھەنگى پىسى ناموسپەرستانەو پياوسالارى كە بە بودجەو ئىمكاناتى زۆرۈزەبەندى بەردەستى ئەوان بەم رادەيەى ئىستا پەرى سەندووە. ياخود پىيان وابى بەم كارەيان خەباتو تىكۆشانى ئازادىخوزان و رووناكبىران و سكوولارىزمو كۆمەلگاي مەدەنى بۆ كۆتايىھىنان بە دياردەى رەشەكوژى ژنان و بەرقەراركەردنى يەكسانى ھەمەلايەنەى ژنان و پياوان كەمبايەخ دەكەنەو لەبەر چاوى كوردستان و كۆمەلگاي مرۇفائەتتەش . بزووتنەوئەى ژنان و يەكسانخوزى لە ھاودلى و پشتىوانى قوولى جەماوهرى خەلكى كوردستان بە ھەر مەندەو لەپىناوى سىرپنەوئەى دياردەى پياوسالارى و جوداسازى لەدژى ژنان لەم كۆمەلگايەدا بۇپنەشەو دەروات.

2007/10/14